

TÖL212M Lokapróf

Nafn/Name: .....

Háskólatölvupóstfang/University Email: .....

1. Engin hjálpargögn eru leyfileg.
2. Skrifið svörin á þessar síður, ekki á önnur blöð og ekki á baksíður.
3. Ef svarið kemst ekki fyrir á tilteknu svæði má skrifa á auðar síður aftast, en þá skalt þú láta vita af því með því að skrifa tilvísun í tiltekið svæði, til dæmis “framhald á blaðsíðu 14”.
4. Forðist að skemma eða rífa þessar síður, þær þurfa að fara gegnum skanna. Skrifið skýrt með **dökku lettri** og ekki skrifa í spássíur.
5. Baksíður **verða ekki skannaðar** og má nota fyrir krass. **Ekki verður tekið tillit til** svara sem skrifuð eru á baksíður.
6. Prófið skiptist í **hluta**. Svarið **8** spurningum í heild og að minnsta kosti **tilteknum lágmarksfjölda** í hverjum hluta.
7. Ef þú svarar fleiri en **8** spurningum þá verður einkunn þín reiknuð sem **meðaltal allra svara** nema þú **krossir skýrt út** svör sem þú vilt ekki að gildi. Þú verður að krossa út allt svarið, ekki aðeins hluta þess.
8. Munið að öll Dafny föll þurfa **notkunarlýsingu** með **requires/ensures**. Allar lykkjur þurfa **invariant** sem dugar til að rökstyðja.
9. Munið að öll Java föll þurfa **notkunarlýsingu** með Notkun/Fyrir/Eftir. Allar lykkjur þurfa **fastayrðingu** sem dugar til að rökstyðja.
10. Munið að nota viðeigandi **innfellingu** í öllum forritstexta.

Hluti I – Helmingunarleit o.fl.

Svarið að minnsta kosti tveimur spurningum í þessum hluta – Munið að svara a.m.k. 8 spurningum í heild

1.

Skrifið fall í Dafny sem leitar með helmingunarleit í heiltalnafylki, a , sem raðað er í minnkandi röð, að fremsta sæti sem inniheldur neikvæða tölu, þ.e. tölu minni en núll. Ef ekkert slíkt sæti er til skal skila -1 .

Svar:

2.

Skrifið endurkvæmt helmingunarleitarfall í Dafny sem leitar í svæði í heiltalnafylki sem raðað er í vaxandi röð að aftasta sæti innan svæðisins sem inniheldur neikvæða tölu. Ef ekkert slíkt sæti er til innan svæðisins skal skila -1 .

Svar:

3.

Skrifið endurkvæmt helmingunarleitarfall í Java sem hefur eftirfarandi lýsingu:

```
// Notkun: int k = find(a,i,n,x);
// Fyrir:  0 <= i <= i+n <= a.length, x er heiltala,
//          a[i..i+n) er í minnkandi röð. (Í Dafny myndum við
//          skrifa a[i..i+n] í stað a[i..i+n).)
// Eftir:  i <= k <= i+n.
//          a[i..k) >= x > a[k..i+n).
//          Fylkið a er óbreytt.
static int find( int[] a, int i, int n, int x )
{
    ...
}
```

Svar:

Hluti II – Quicksort o.fl.

**Svarið að minnsta kosti einni spurningu í þessum hluta –
Munið að svara a.m.k. 8 spurningum í heild**

4.

Gerið ráð fyrir að til sé Dafny fall með eftirfarandi lýsingu:

```
method QuickSelect( a: array<int>, i: int, k: int, j: int )
  modifies a;
  requires 0 <= i <= k < j <= a.Length;
  ensures forall r | i <= r < k :: a[r] <= a[k];
  ensures forall r | k < r < j :: a[r] >= a[k];
  ensures multiset(a[i..j]) == old(multiset(a[i..j]));
  ensures a[..i] == old(a[..i]);
  ensures a[j..] == old(a[j..]);
```

**Skrifið Quicksort fall sem notar þetta fall sem hjálparfall. Ekki
forrita QuickSelect fallið hér.**

Svar:

5.

Forritið fallið QuickSelect sem lýst er að ofan. Munið að allar lykkjur þurfa invariant. Notaðu má lykkju eða endurkvæmni eða hvort tveggja.

Svar:

6.

Gerið ráð fyrir að til sé Dafny fall með eftirfarandi lýsingu:

```
method TriPartition( a: array<int>, i: int, j: int )
  returns( p: int, q: int )
  modifies a;
  requires 0 <= i < j <= a.Length;
  requires j-i > 1;
  ensures i <= p < q < j;
  ensures a[p] <= a[q];
  ensures forall r | i <= r < p :: a[r] <= a[p];
  ensures forall r | p < r < q :: a[p] <= a[r] <= a[q];
  ensures forall r | q < r < j :: a[q] <= a[r];
  ensures multiset(a[i..j]) == old(multiset(a[i..j]));
  ensures a[..i] == old(a[..i]);
  ensures a[j..] == old(a[j..]);
```

Skrifið Quicksort fall sem notar þetta fall sem hjálparfall. Ekki forrita TriPartition fallið.

Svar:

Hluti III – Tvíleitartre

Svarið að minnsta kosti tveimur spurningum í þessum hluta – Munið að svara a.m.k. 8 spurningum í heild Aftast í prófinu eru lýsingar á helstu föllum í skránni BST.dfy.

7.

Gerið ráð fyrir skilgreiningunni

`datatype BST = BSTEmpty | BSTNode(BST,int,BST)`

eins og í skránni okkar BST.dfy. Gerið einnig ráð fyrir föllumum IsTreePath, TreeSeq, PreSeq, MidSeq, PostSeq, PreSeqIncluding, o.s.frv.

Skrifið fall sem leitar í tvíleitartre og skilar tilvísun á fremsta hnút í milliröð sem inniheldur jákvæða tölu (tölu stærri en núll), eða skilar BSTEmpty ef slíkur hnútur finnst ekki í leitartrénu.

Munið að skrifa fulla lýsingu með requires/ensures og skrifa invariant fyrir lykkjuna ef þið notið lykkju.

Svar:

8. Leysið sama vandamál og að ofan, en núna í Java. Notið gamalkunna skilgreiningu á trjáhnútum, þ.e.:

```
public class BSTNode {  
    private BSTNode left, right;  
    private int val;  
    public BSTNode( BST a, int x, BST b )  
    { left=a; val=x; right=b; }  
    public static left( BSTNode t ) { return t.left; }  
    public static right( BSTNode t ) { return t.right; }  
    public static rootValue( BSTNode t ) { return t.val; }  
}
```

(Ég sleppi hér Notkun/Fyrir/Eftir til að spara pláss því þau eru gamalkunnug og augljós. Athugið að það þýðir ekki að nemendur megi sleppa að skrifa gamalkunnugar og augljósar lýsingar fyrir sína klasa.)

Svar:

9. Skrifðu fall í Dafny sem tekur þrjú viðföng, tvíleitartre t og heiltölur a og b með $a < b$ og skilar `true` ef til er tala x í trénu þannig að $a < x < b$ en skilar `false` annars. Þú megið nota lykku eða endurkvæmni, að því tilskildu að rökstuðningur sé réttur (þ.e. rétt requires, ensures og invariant).

Svar:

10.**Íhugið eftirfarandi Dafny forritstexta.**

```
include "BST.dfy"

predicate IsReverse( x: seq<int>, y: seq<int> )
{
    |x| == |y| &&
    forall i | 0 <= i < |x| :: x[i] == y[|x|-i-1]
}

method RevSeq( t: BST ) returns( r: seq<int> )
    ensures IsReverse(r, TreeSeq(t));
{
    ...
}
```

Forritið stofn fallsins RevSeq.**Svar:**

Hluti IV – Ýmislegt

**Svarið að minnsta kosti einni spurningu í þessum hluta –
Munið að svara a.m.k. 8 spurningum í heild**

11.

Forritið stofninn á fallinu að neðan. Ekki nota lykkju heldur endurkvæmni.

```
method IsSorted ( a: array<int>, i: int, j: int )
  returns( r: bool )
  decreases j-i;
  requires 0 <= i <= j <= a.Length;
  ensures r <==>
    forall p,q | i <= p < q < j :: a[p] <= a[q];
```

Svar:

12.

Forritið stofninn á fallinu að neðan. Notið lykkju en ekki endurkvæmni.

```
method IsSorted ( a: array<int>, i: int, j: int )
  returns( r: bool )
  requires 0 <= i <= j <= a.Length;
  ensures r <==>
    forall p,q | i <= p < q < j :: a[p] <= a[q];
```

Svar:

(auð blaðsíða/empty page)

(auð blaðsíða/empty page)

Mikilvæg föll og tög í BST.dfy

```
// Skilgreining BST:
datatype BST = BSEmpty | BSTNode(BST,int,BST)
// Gildi af tagi BST eru tvíundartré.

// Skilgreining trjáslóða:
newtype dir = x | 0 <= x <= 1
// Trjáslóðir eru af tagi seq<dir>.

// Öll þau fyrirbæri sem hér er lýst má nota í
// röksemdafærslu, þ.e. í requires/ensures/invariant.
// Þau föll sem hafa Notkun/Fyrir/Eftir má nota í
// raunverulegum útreikningum en hin, sem hafa
// Notkun/Fyrir/Gildi, eru einungis nothæf í
// röksemdafærslu.

// Notkun: var t := BSEmpty;
// Fyrir: Ekkert.
// Eftir: t er tómt tvíundartré.

// Notkun: var t := BSTNode(p,x,q);
// Fyrir: p og q eru tvíundartré.
// Eftir: t er tvíundartré með x í rót,
//        með p sem vinstra undirtré og
//        með q sem hægra undirtré.

// Notkun: var x = RootValue(t);
// Fyrir: t er tvíundartré, ekki tómt.
// Eftir: x er gildið í rót t.

// Notkun: var l = Left(t);
// Fyrir: t er tvíundartré, ekki tómt.
// Eftir: l er vinstra undirtré t.

// Notkun: var r = Right(t);
// Fyrir: t er tvíundartré, ekki tómt.
// Eftir: r er hægra undirtré t.
```



```
// Notkun: TreeIsSorted(t)
// Fyrir: t er tviundartré.
// Gildi: satt ef t er tvíleitartre, þ.e. í vaxandi
// milliröð, ósatt annars.

// Notkun: TreeSeq(t)
// Fyrir: t er tviundartré.
// Gildi: Runa gildanna í t í milliröð,
// af tagi seq<int>.

// Notkun: IsTreePath(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré, p er trjáslóð.
// Gildi: Satt ef p er slóð innan t, annars ósatt.
// Ath.: Trjáslóðin [] er slóð innan allra trjáa.
// Ef p==[0]+q þá er p trjáslóð innan t ef t
// er ekki tomt og q er trjáslóð innan Left(t).
// Ef p==[1]+q þá er p trjáslóð innan t ef t
// er ekki tomt og q er trjáslóð innan Right(t).

// Notkun: Subtree(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré, p er trjáslóð innan t.
// Gildi: Undirtréð innan t sem p vísar á.
// Ath.: Ef p er [] þá er skilagildið t, ef p==[0]+q
// þá er það Subtree(Left(t),q) og ef p==[1]+q
// þá er það Subtree(Right(t),q).

// Notkun: PreSeq(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré, p er trjáslóð innan t.
// Gildi: Runa þeirra gilda í milliröð innan t sem
// eru fyrir framan undirtréð sem p vísar á.

// Notkun: PostSeq(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré, p er trjáslóð innan t.
// Gildi: Runa þeirra gilda í milliröð innan t sem
// eru fyrir aftan undirtréð sem p vísar á.

// Notkun: MidSeq(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré, p er trjáslóð innan t.
// Gildi: Runa gildanna í milliröð sem eru í
// undirtrénu sem p vísar á. Sama og
// TreeSeq(Subtree(t,p))

// Fyrir sérhverja trjáslóð p innan t gildir:
// TreeSeq(t) == PreSeq(t,p)+MidSeq(t,p)+PostSeq(t,p)
```

```
// Notkun: PreSeqIncluding(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré og p er trjáslóð innan t
// sem vísar á ekki-tómt undirtré.
// Gildi: Runa þeirra gilda í t, í milliröð, sem eru
// í hnútunum fram til hnútsins sem p vísar á
// að þeim hnút meðtöldum.

// Notkun: PostSeqExcluding(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré og p er trjáslóð innan t
// sem vísar á ekki-tómt undirtré.
// Gildi: Runa þeirra gilda í t, í milliröð, sem eru
// í hnútunum fyrir aftan hnútinn sem p vísar
// á.

// Notkun: PreSeqExcluding(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré og p er trjáslóð innan t
// sem vísar á ekki-tómt undirtré.
// Gildi: Runa þeirra gilda í t, í milliröð, sem eru
// í hnútunum fyrir framan hnútinn sem p
// vísar á.

// Notkun: PostSeqIncluding(t,p)
// Fyrir: t er tviundartré og p er trjáslóð innan t
// sem vísar á ekki-tómt undirtré.
// Gildi: Runa þeirra gilda í t, í milliröð, sem eru
// í hnútunum sem p vísar á eða fyrir aftan
// hann.

// Fyrir sérhverja trjáslóð p sem vísar á ekki-tómt undirtré
// innan t gildir:
// TreeSeq(t) == PreSeqExcluding(t,p)+PostSeqIncluding(t,p)
// TreeSeq(t) == PreSeqIncluding(t,p)+PostSeqExcluding(t,p)
```